

**UCHWAŁA NR XIV/80/25
RADY MIEJSKIEJ STRONIA ŚLĄSKIEGO**

z dnia 27 lutego 2025 r.

**w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Wspierania Rodziny
na lata 2025-2027 na terenie Gminy Stronia Śląskie.**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tj. Dz. U. z 2024 r., poz. 1465 ze zm.) i art. 176 pkt 1 i art. 179 ust. 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (tj. Dz. U. z 2025 r., poz. 49), **Rada Miejska Stronia Śląskiego uchwala, co następuje:**

§ 1. Przyjmuje się do realizacji Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2025-2027, który stanowi załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Stronia Śląskiego.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia z mocą obowiązywania od dnia 1 stycznia 2025 roku.

Przewodniczący Rady
Miejskiej

Tomasz Erdmański

Załącznik do uchwały Nr XIV/80/25
Rady Miejskiej Stronia Śląskiego
z dnia 27 lutego 2025 r.

Gminny Program Wspierania Rodziny
na lata 2025-2027
na terenie Gminy Stroni Śląskie

S P I S T R E Ś C I

- I. WSTĘP**
- II. PODSTAWY PRAWNE DO REALIZACJI PROGRAMU**
- III. ORGANIZACJA WSPIERANIA RODZINY**
- IV. DIAGNOZA SPOŁECZNA**
- V. ANALIZA SWOT NA TERENIE GMINY STRONIE ŚLĄSKIE**
- VI. ZAŁOŻENIA PROGRAMU**
- VII. ADRESACI PROGRAMU**
- VIII. DZIAŁANIA I SPOSOBY REALIZACJI PROGRAMU**
- IX. ZASOBY**
- X. PRZEWIDYWANE EFEKTY**
- XI. ŹRÓDŁA FINANSOWANIA**
- XII. MONITORING I EWALUACJA**
- XIII. PODSUMOWANIE**

I. WSTĘP

Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej nakłada na gminę obowiązek realizacji zadań w zakresie wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej. Zgodnie z art. 176 pkt. 1 w/cyt. ustawy do zadań gminy należy opracowanie i realizacja 3 letnich gminnych programów wspierania rodziny. Opracowany Gminny Program Wspierania Rodziny jest jednym z elementów realizacji postanowień ustawy. Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2025-2027 na terenie Gminy Stronie Śląskie jest kontynuacją poprzedniego Programu Wspierania Rodziny na lata 2022-2024. Założeniem Programu jest utworzenie spójnego systemu wsparcia i pomocy rodzinie w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych oraz propozycją możliwych do zrealizowania zadań w zakresie opieki nad dziećmi oraz rodziną w gminie Stronie Śląskie. Realizowane w ramach programu zadania koncentrować się będą nie tylko na dziecku, ale na całej rodzinie również w sytuacjach, gdy dziecko zostanie umieszczone poza rodziną biologiczną. Ma to na celu pomoc w odzyskaniu przez rodziców funkcji opiekuńczych i umożliwienie dziecku powrotu do środowiska rodzinnego. Ponadto Program ma na celu zbudowanie spójnego systemu pomocy rodzinie angażującego zasoby gminy. Rodziny znajdujące się w trudnej sytuacji materialnej i społecznej, zwłaszcza wielodzietne i niepełne, mają prawo do szczególnej pomocy ze strony państwa.

Rodzina to podstawowa komórka społeczna składająca się z rodziców i dzieci. Zapewnia ciągłość biologiczną społeczeństwa i przekazuje dziedzictwo kulturowe następnym pokoleniom. Stanowi ona pierwsze naturalne i podstawowe środowisko wychowawcze z którym styka się dziecko. Jest pierwszą instytucją wychowawczą, w której przebiega proces socjalizacji dzieci, kształtowanie ich osobowości oraz przygotowanie do przyszłych ról społecznych. Każda rodzina tworzy własną niepowtarzalną atmosferę życia. Wychowawcze oddziaływanie rodziny ma istotny wpływ na socjalizację dzieci i młodzieży poprzez nieuświadomione przekazywanie wiedzy o otaczającym świecie wraz z wartościowaniem go i preferowaniem wzorów zachowań. Zdrowa rodzina wypełniając w sposób prawidłowy swoje funkcje zapewnia dzieciom poczucie bezpieczeństwa i własnej wartości dając im możliwość prawidłowego rozwoju i prawidłowego wypełniania ról społecznych w przyszłości. Dokonujące się zmiany społeczne i gospodarcze niosą ze sobą wiele skutków pozytywnych, ale niestety również negatywnych. Kiedy następuje dezorganizacja, rodzina nie jest w stanie realizować swoich podstawowych funkcji i zadań. Role w rodzinie ulegają zaburzeniu, łamane są reguły, a zachowania poszczególnych członków rodziny stają się coraz bardziej niezgodne z normami prawnymi, moralnymi oraz społecznymi.

Prawidłowemu funkcjonowaniu rodziny zagraża szereg czynników, wśród których istotny wpływ mają zjawiska patologiczne. Ich oddziaływanie czyni daną rodzinę dysfunkcyjną. Rodzina dotknięta nimi bez pomocy z zewnątrz często nie potrafi sprostać swoim obowiązkom względem dzieci, rozwiązywać swoich problemów i wyjść z sytuacji kryzysowych.

Do zjawisk patologicznych zalicza się w szczególności: alkoholizm, narkomanię, przestępczość, niewydolność opiekuńczo-wychowawczą oraz przemoc w rodzinie. Problemy te są najczęstszą przyczyną niedostosowania społecznego dzieci. Występowanie ich często

jest powiązane z problemem ubóstwa i długotrwałego bezrobocia, które to stanowią podstawowe podłoże braku równowagi i bezpieczeństwa w rodzinie. Aktualnym zagrożeniem jest również rozwój cywilizacji. Postawy wielu ludzi nacechowane są lękiem przed przyszłością, rozczarowaniem. Wiele związków się rozpada. Rodzice są zapracowani, nie zwracają uwagi na potrzeby dziecka (głównie emocjonalne). Niezwykle ważne jest zatem udzielanie jej wszechstronnej pomocy oraz podejmowanie i upowszechnianie działań profilaktycznych ukierunkowanych na wspieranie.

Występujące w rodzinie problemy są często złożone i do rozwiązania wymagają interdyscyplinarnych i skoordynowanych działań osób ze specjalistycznym przygotowaniem oraz instytucji działających na rzecz rodzin. Rodziny dysfunkcyjne wymagają stałego ich monitorowania i wsparcia, w tym w szczególności przez pracowników socjalnych, pedagogów szkolnych, policję, kuratorów sądowych, a w razie potrzeby przez asystentów rodzinnych. Działania takie mogą być skuteczne jedynie przy założeniu współpracy wszystkich instytucji działających na rzecz dziecka i rodziny. Praca z rodziną powinna być prowadzona we wczesnym okresie jej zagrożenia przez wykwalifikowaną w tym zakresie kadrę.

Pomoc rodzinie ma na celu w konsekwencji przywrócenie jej prawidłowego funkcjonowania poprzez umożliwienie jej odzyskania lub nabycia umiejętności prawidłowego pełnienia ról opiekuńczo-wychowawczych i społecznych, aby dziecko pozostało w naturalnej rodzinie i tam zostało przygotowane do prawidłowego funkcjonowania w swoim życiu i społeczeństwie.

Wszelkie działania wspierające w utrzymaniu pełnej rodziny są również ważne ze względów społecznych i ekonomicznych, konieczne z uwagi na obniżenie kosztów związanych z pobytem dziecka w rodzinie lub instytucjonalnej pieczy zastępczej.

Niniejszy Program jest propozycją zintegrowanych kierunków działań realizowanych w zakresie opieki nad dziećmi i rodziną na terenie gminy Stronie Śląskie.

II. PODSTAWY PRAWNE DO REALIZACJI PROGRAMU

1. Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i pieczy zastępczej (tj. Dz. U. 2025 r., poz. 49.).
2. Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (tj. Dz. U. z 2024r. poz. 1283 ze zm.).
3. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (tj. Dz. U. z 2020 r. poz. 218 ze zm.).
4. Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tj. Dz. U. z 2023 r. poz. 2151.).
5. Ustawa z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii (tj. Dz. U. z 2023 r. poz. 1939).
6. Ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tj. Dz. U. z 2024 r. poz. 1465 ze zm.).
7. Ustawę z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1829).
8. Ustawę z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowaniu dzieci (t.j. Dz. U.

- z 2024 r. poz. 1576 ze zm.).
9. Ustawę z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 323)
 10. Ustawę z dnia 7 września 2007 o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 1993 ze zm.).
 11. Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na terenie Gminy Stronie Śląskie.
 12. Strategię Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Stronie Śląskie na lata 2021-2031.
 13. Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz. U. z 1997 r. Nr 78, poz. 483 ze zm.).

III. ORGANIZACJA WSPIERANIA RODZINY

Wspieranie rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych to zespół planowych działań mających na celu przywrócenie rodzinie zdolności do ich wypełniania. Wspieranie rodziny jest prowadzone za jej zgodą i aktywnym udziałem, z uwzględnieniem zasobów własnych oraz źródeł wsparcia zewnętrznego. Wsparcie rodziny polega w szczególności na:

1. wzmocnieniu roli i funkcji rodziny,
2. rozwijaniu umiejętności opiekuńczo-wychowawczych rodziny,
3. podniesieniu świadomości w zakresie planowania oraz funkcjonowania rodziny,
4. pomocy w integracji rodziny,
5. przeciwdziałaniu marginalizacji i degradacji społecznej rodziny,
6. dążeniu do reintegracji rodziny,
7. pracy z rodziną,
8. pomocy w opiece i wychowaniu dziecka.

Obowiązek wspierania rodziny znajdującej się w trudnej sytuacji oraz organizacji pieczy zastępczej, w zakresie ustalonym ustawą, spoczywa przede wszystkim na jednostkach samorządu terytorialnego oraz organach administracji rządowej.

Zadania własne Gminy Stronie Śląskie w zakresie wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej realizuje Ośrodek Pomocy Społecznej w Stroniu Śląskim jako jednostka organizacyjna samorządu terytorialnego.

Zgodnie z art.176 ustawy do zadań tych należą:

- 1) opracowanie i realizacja 3-letnich gminnych programów wspierania rodziny;
- 2) tworzenie możliwości podnoszenia kwalifikacji przez asystentów rodziny;
- 3) tworzenie oraz rozwój systemu opieki nad dzieckiem, w tym placówek wsparcia dziennego, oraz praca z rodziną przeżywającą trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych przez:
 - a) zapewnienie rodzinie przeżywającej trudności wsparcia i pomocy asystenta rodziny oraz dostępu do specjalistycznego poradnictwa,
 - b) organizowanie szkoleń i tworzenie warunków do działania rodzin wspierających,
 - c) prowadzenie placówek wsparcia dziennego oraz zapewnienie w nich miejsc dla dzieci;

- 4) finansowanie:
 - a) (uchylona),
 - b) podnoszenia kwalifikacji przez asystentów rodziny,
 - c) kosztów związanych z udzielaniem pomocy, o której mowa w art. 29 pomoc rodziny wspierającej ust. 2, ponoszonych przez rodziny wspierające;
- 5) współfinansowanie pobytu dziecka w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka, placówce opiekuńczo-wychowawczej, regionalnej placówce opiekuńczo-terapeutycznej lub interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym;
- 6) sporządzanie sprawozdań rzeczowo-finansowych z zakresu wspierania rodziny oraz przekazywanie ich właściwemu wojewodzie, w wersji elektronicznej, z zastosowaniem systemu teleinformatycznego, o którym mowa w art. 187 zadania ministra właściwego do spraw rodziny ust. 3;
- 7) prowadzenie monitoringu sytuacji dziecka z rodziny zagrożonej kryzysem lub przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej, zamieszkałego na terenie gminy.
- 8) (uchylony)

Zadaniem ustawowym gminy jest powołanie asystenta rodziny do bezpośredniej pracy z rodziną przeżywającą trudności życiowe. Asystent rodziny jest nowym i kolejnym zawodem powołanym do pracy z rodziną w obszarze wsparcia rodziny. Asystent rodziny ma na celu pracę z rodziną w problemach nie tylko wychowawczych, lecz także w sprawach codziennych. Realizowana przez niego pomoc polega na wsparciu rodziców w prawidłowym wypełnianiu przez nich funkcji opiekuńczo-wychowawczej oraz w przezwyciężeniu trudności, w poprawie sytuacji życiowej i kształtowaniu umiejętności życiowych by w przyszłości rodzina samodzielnie pokonywała własne problemy. Asystentura to kompleksowe działanie polegające na towarzyszeniu z zachowaniem profesjonalnych relacji.

Towarzyszenie to opiera się na indywidualnym podejściu do sytuacji osoby wspieranej w czasie, jakiego ona potrzebuje, aby dokonać zmian w swoim życiu, na nowo odzyskać wiarę we własne siły i włączyć się aktywnie w życie społeczne. Asystentura rodziny to metoda pogłębionej pracy socjalnej, mającej na celu osiągnięcie przez rodzinę podstawowego poziomu stabilności życiowej, która umożliwi jej prawidłowe wychowywanie dzieci. Zadaniem asystenta jest całościowe wspieranie rodziny, podniesienie samooceny, wzbudzanie wiary we własne siły, a także pomoc w wykonywaniu najprostszych czynności. Bardzo ważne jest indywidualne podejście do rodziny i jej problemów, co służy rozwojowi kompetencji wszystkich jej członków – rodziców i dzieci. Praca z asystentem prowadzona jest w oparciu o wspólnie przygotowany z rodziną plan pracy. Potrzeba podejmowanych przez asystenta działań pomocowych ustaje wraz z osiągnięciem przez rodzinę umiejętności samodzielnego i prawidłowego wypełniania funkcji opiekuńczo-wychowawczych.

W Ośrodku Pomocy Społecznej w Stroniu Śląskim pracę z rodzinami prowadzi jeden asystent rodziny. Do podstawowych zadań asystenta w szczególności należy:

- 1) opracowanie i realizacja planu pracy z rodziną, we współpracy z członkami rodziny i w konsultacji z pracownikiem socjalnym,

- 2) opracowanie, we współpracy z członkami rodziny i koordynatorem rodzinnej pieczy zastępczej, planu pracy z rodziną, który jest skoordynowany z planem pomocy dziecku umieszczonemu w pieczy zastępczej;
- 3) udzielanie pomocy rodzinom w poprawie ich sytuacji życiowej, w tym w zdobywaniu umiejętności prawidłowego prowadzenia gospodarstwa domowego;
- 4) udzielanie pomocy rodzinom w rozwiązywaniu problemów socjalnych, psychologicznych oraz wychowawczych z dziećmi;
- 5) wspieranie aktywności społecznej rodzin;
- 6) motywowanie członków rodzin do podnoszenia kwalifikacji zawodowych; udzielanie pomocy w poszukiwaniu, podejmowaniu i utrzymywaniu pracy zarobkowej;
- 7) motywowanie do udziału w zajęciach grupowych dla rodziców, mających na celu kształtowanie prawidłowych wzorców rodzicielskich i umiejętności psychospołecznych;
- 8) podejmowanie działań interwencyjnych i zaradczych w sytuacji zagrożenia bezpieczeństwa dzieci i rodzin;
- 9) prowadzenie indywidualnych konsultacji wychowawczych dla rodziców i dzieci;
- 10) realizacja zadań określonych w ustawie z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”;
- 11) prowadzenie dokumentacji dotyczącej pracy z rodziną;
- 12) dokonywanie okresowej oceny sytuacji rodziny, nie rzadziej niż co pół roku;
- 13) monitorowanie funkcjonowania rodziny po zakończeniu pracy z rodziną;
- 14) sporządzanie, na wniosek sądu, opinii o rodzinie i jej członkach;
- 15) współpraca z jednostkami administracji rządowej i samorządowej, oraz innymi podmiotami i osobami specjalizującymi się w działaniach na rzecz dziecka i rodziny;
- 16) współpraca z zespołem interdyscyplinarnym lub grupą roboczą, lub innymi podmiotami, których pomoc przy wykonywaniu zadań uzna za niezbędną.

Zgodnie z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej do zadań własnych gminy należy również współfinansowanie pobytu dziecka w pieczy zastępczej.

Pieczą zastępczą sprawowana jest w przypadku niemożności zapewnienia dziecku opieki i wychowania przez rodziców. Ma ona charakter czasowy i zapewnia:

- czas potrzebny na pracę z rodziną biologiczną umożliwiającą powrót dziecka do rodziny lub gdy jest to niemożliwe dążenie do przysposobienia dziecka;
- przygotowanie dziecka do godnego, samodzielnego i odpowiedzialnego życia, pokonywania trudności życiowych zgodnie z zasadami etyki, nawiązywania i podtrzymywania bliskich, osobistych i społecznie akceptowanych kontaktów z rodziną i rówieśnikami, w celu łagodzenia skutków doświadczania straty i separacji oraz zdobywania umiejętności społecznych;
- zaspokojenie potrzeb emocjonalnych, bytowych, zdrowotnych, kulturalno – rekreacyjnych i edukacyjnych dziecka.

Pieczą zastępczą jest sprawowana w formie:

- 1) rodzinnej pieczy zastępczej jako: rodzina zastępcza (spokrewniona, niezawodowa, zawodowa), rodzinny dom dziecka;
- 2) instytucjonalnej pieczy zastępczej jako: placówka opiekuńczo-wychowawcza,

regionalna placówka opiekuńczo -terapeutyczna, interwencyjne ośrodki preadopcyjne.

Zgodnie z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej gmina właściwa ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed umieszczeniem po raz pierwszy w pieczy zastępczej ponosi wydatki:

- **10%** -wydatków na opiekę i wychowanie dziecka w pierwszym roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej;
- **30%**- wydatków na opiekę i wychowanie dziecka w drugim roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej;
- **50%**- na opiekę i wychowanie dziecka w trzecim roku i następnych latach pobytu dziecka w pieczy zastępczej.

IV. DIAGNOZA SPOŁECZNA

Gmina Stronie Śląskie położona jest we Wschodnich Sudetach, na pograniczu polsko-czeskim, w województwie dolnośląskim, w powiecie kłodzkim. Stronie Śląskie jest siedzibą gminy miejsko-wiejskiej o powierzchni 146 km². Najbliższe polsko-czeskie samochodowe przejścia graniczne to Nowa Morawa/Nová Seninka na Przełęczy Płoszczyna (12 km) oraz Lutynia/Travna koło Łądka-Zdroju (12 km). Odległość Stronia Śląskiego od Wrocławia wynosi 120 km, a od Kłodzka – 30 km

Administracyjnie Gmina składa się z 14 górskich wsi: Strachocin, Goszów, Bielice, Nowy Gierałtów, Stary Gierałtów, Młynowiec, Stara Morawa, Kletno, Kamienica, Bolesławów, Nowa Morawa, Stronie Śląskie, Janowa Góra i Sienna. Tworzą one 9 sołectw: Bolesławów, Goszów, Kamienica, Kletno, Nowy Gierałtów, Stary Gierałtów, Stara Morawa, Strachocin, Stronie Wieś.

Według stanu na 31 grudnia 2023, liczba ludności gminy Stronie Śląskie wyniosła 6822 osób, z czego 52,42 % stanowiły kobiety, a 47,58 % mężczyźni. Liczba ludności gminy stanowi 4,61 % ludności powiatu, 0,24 % ludności województwa.

Struktura ludności gminy przedstawiała się następująco: osoby w wieku przedprodukcyjnym stanowiły 15,39 %, osoby w wieku produkcyjnym 56,61 %, a w wieku poprodukcyjnym 28,00 %. W odniesieniu do roku 2022 liczba ludności spadła o 96 osób tj. 1,41 %”. Według stanu na 31 grudnia 2023 roku stopa bezrobocia w gminie wyniosła 4,59 %. Stopa bezrobocia dla powiatu wynosi 11,7 % dla województwa wynosi 4,4 %. Liczba osób bezrobotnych zarejestrowanych w gminie Stronie Śląskie wynosiła 243, w tym 43,62 % stanowiły kobiety, 56,38 % mężczyźni.

Na przestrzeni lat 2021-2023 liczba mieszkańców uległa zmniejszeniu o 629 osób.

Przyrost naturalny, czyli różnica między liczbą urodzeń żywych, a liczbą zgonów jest w gminie Stronie Śląskie ujemny i wynosi -65 (stan na koniec 2023 roku), co odpowiada przyrostowi naturalnemu -9,44 na 1000 mieszkańców. Na przestrzeni lat 2020-2023 przyrost naturalny w gminie Stronie Śląskie zawsze przyjmował wartości ujemne.

Tabela 1. Przyrost naturalny w gminie Stronie Śląskie na przestrzeni lat 2020-2023

wyszczególnienie	2020	2021	2022	2023
urodzenia żywe	51	42	40	28
zgony	94	108	98	93
przyrost naturalny	-43	-66	-58	-65

Źródło: Urząd Miejski w Stroniu Śląskim

W celu sporządzenia diagnozy społecznej zebrano informacje zawierające dane na temat liczby mieszkańców, liczby młodzieży i dzieci szkolnej, liczby dzieci z terenu Gminy umieszczonych w pieczy zastępczej, liczby rodzin korzystających z: pomocy społecznej, świadczeń rodzinnych i funduszu alimentacyjnego, świadczeń wychowawczych, stypendiów szkolnych, kart dużej rodziny oraz dodatków mieszkaniowych. Informacje te posłużyły do analizy danych o rodzinach objętych wsparciem oraz określenia celów pracy z rodziną.

Na podstawie statystyk Ośrodka Pomocy Społecznej w Stroniu Śląskim dokonano analizy rodzin objętych różnymi formami pomocy i wsparcia.

W 2024 r. Ośrodek Pomocy Społecznej w Stroniu Śląskim objął szeroko rozumianym wsparciem 81 rodzin, w tym 17 rodziny z dziećmi. Pośród nich było 2 rodziny wielodzietne i 7 rodzin niepełnych. Najczęstszym powodem korzystania ze świadczeń pomocy społecznej było posiadanie niskich dochodów oraz bezrobocie. Trzecim powodem była niepełnosprawność. Wśród powodów udzielania świadczeń charakteryzujących się znaczną ilością rodzin je otrzymujących, znajduje się także długotrwała lub ciężka choroba.

Tabela 2. Powody udzielania świadczeń w gminie Stronie Śląskie na przestrzeni lat 2020-2023

Lp.	powód udzielenia świadczeń	2020	2021	2022	2023
1	ubóstwo	59	62	55	39
2	bezrobocie	51	46	36	31
3	niepełnosprawność	44	37	35	35
4	długotrwała lub ciężka choroba	34	22	28	25
5	alkoholizm	14	9	11	9
6	potrzeba ochrony macierzyństwa	2	8	5	5
	w tym wielodzietność	1	5	4	4
	bezzadność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego	14	19	10	8
7	w tym rodziny niepełne	12	13	9	6
	w tym rodziny wielodzietne	2	5	2	3
8	przemoc w rodzinie	0	0	0	1
9	bezdomność	4	3	4	1
10	zdarzenia losowe	0	0	0	0
11	sieroctwo	0	0	0	0

12	narkomania	0	1	1	1
13	trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego	3	1	1	1

Źródło: Ocena Zasobów Pomocy Społecznej za 2020, 2021, 2022 i 2023 rok

Bezrobocie było dotychczas głównym czynnikiem sprawczym ubóstwa. Obecnie jest to drugi powód korzystania z pomocy społecznej. Niesie za sobą nie tylko niedostatek ale też i negatywne skutki w zakresie funkcjonowania rodziny. Prowadzi często do zachowań dewiacyjnych w rodzinie, utrzymania nałogów, marginalizacji, obniżenia poziomu potrzeb bytowych i całokształtu bytowania. W konsekwencji generuje występowanie patologii społecznej oraz nieradzenie sobie w wypełnianiu ról opiekuńczo-wychowawczych i społecznych. W rodzinach takich często występuje alkoholizm, złe warunki socjalno-bytowe, problemy w zakresie opieki nad dziećmi. Złe funkcjonowanie rodziny jest częstym powodem zaniedbywania przez dzieci nauki, nierealizowania obowiązku szkolnego, demoralizacji oraz niskiej samooceny. Brak odpowiedniego specjalistycznego wsparcia dla takich rodzin powoduje potencjalne zagrożenie związane z koniecznością odebrania dzieci ze środowiska naturalnego i umieszczenia ich w pieczy zastępczej. System pieczy zastępczej to zespół osób, instytucji i działań mających na celu zapewnienie czasowej opieki i wychowania tym dzieciom. Umieszczenie dziecka w pieczy zastępczej następuje na podstawie orzeczenia sądu.

Jak wynika z informacji w pieczy zastępczej na dzień 31 grudnia 2024 r. umieszczonych było 18 dzieci z gminy Stronie Śląskie.

Tabela nr 3. Liczba dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej z gminy Stronie Śląskie

Rodzaje pieczy zastępczej	Ilość rodzin/placówek	Ilość dzieci umieszczonych
RODZINY ZASTĘPCZE SPOKREWNIONE	4	4
RODZINY ZASTĘPCZE NIEZAWODOWE	3	5
RODZINY ZASTĘPCZE ZAWODOWE	0	0
PLACÓWKA OPIEKUŃCZO – WYCHOWAWCZA	1	9

dane własne OPS

W zakresie tym zgodnie z przepisami ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej gmina Stronie Śląskie współfinansuje pobyt 18 dzieci w rodzinnej pieczy zastępczej.

Kolejną formą pomocy oferowaną rodzinom przeżywającym trudności w funkcjonowaniu jest przydzielenie asystenta rodziny. W przypadku powzięcia przez Ośrodek Pomocy Społecznej informacji o rodzinie przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych przeprowadza się wywiad środowiskowy. Jeżeli rodzinny wywiad środowiskowy potwierdzi trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo - wychowawczych przez rodzinę, asystent rodziny

podejmuje z rodziną współpracę.

Od 2021 roku brak było w strukturach OPS zatrudnionego asystenta rodziny. Obecnie wakat został uzupełniony. Rodzina na współpracę z asystentem musi wyrazić zgodę lub jest ona realizowana na podstawie decyzji Sądu Rodzinnego.

Z danych Zespołu Interdyscyplinarnego wynika że tylko w roku 2024 u 1 rodziny, w której wychowywane są dzieci wszczęto procedurę "Niebieskie Karty". Trudno obecnie porównywać tą liczbę z latami ubiegłymi, gdyż 2024 rok był rokiem wystąpienia w mieście i gminie Stronie Śląskie klęski żywiołowej, jaką była wrzesniowa powódź. Dlatego też nie jest miarodajny w ujęciu statystycznym.

Prowadzony jest także Punkt Informacyjno – Konsultacyjny, w którym udzielana jest pomoc psychologiczna i pedagogiczna. Celem jego działania jest przede wszystkim zwiększanie wiedzy mieszkańców w obszarze rozwiązywania problemów związanych z nadmiernym spożywaniem napojów alkoholowych i środków odurzających oraz z przemocą w rodzinie, zwiększenie dostępu do informacji w zakresie działalności profilaktycznej i edukacyjnej oraz z obszaru profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, a także innych uzależnień oraz zmniejszenie poziomu bezradności osób uzależnionych od alkoholu i innych środków odurzających oraz współuzależnionych.

Na terenie Gminy funkcjonuje również Punkt Informacyjno-Konsultacyjny dla Dzieci i Młodzieży. W 2023 roku pomoc w ramach Punktu była udzielana głównie dzieciom mającym problemy osobiste oraz osobom dorosłym, które miały trudności wychowawcze z dziećmi. Porady były udzielane także telefonicznie oraz za pośrednictwem komunikatorów internetowych.

W roku szkolnym 2023/2024 w gminie Stronie Śląskie sieć szkół publicznych przedstawiała się następująco:

Zespół Szkół Samorządowych, w skład którego wchodziły następujące szkoły: Szkoła Podstawowa im. Bohaterów Westerplatte oraz szkoły ponadpodstawowe, których prowadzenie powierzono gminie Stronie Śląskie przez powiat kłodzki, tj. technikum, branżowa szkoła I stopnia, liceum ogólnokształcące.

Na terenie gminy Stronie Śląskie funkcjonuje Przedszkole Miejskie im. Jana Pawła II oraz Niepubliczne Przedszkole „Bajlandia” z/s w Bolesławowie, które prowadzone było przez Stowarzyszenie Aktywizacji i Integracji Społecznej w Stroniu Śląskim. W zasobach infrastruktury społecznej gminy Stronie Śląskie znajduje się również Żłobek Miejski.

W szkołach działają 2 świetlice szkolne. Na terenie Gminy Stronie Śląskie nie funkcjonują placówki wsparcia dziennego, ale w ocenie ZSS wskazane jest utworzenie świetlicy środowiskowej dla dzieci i młodzieży.

Placówka wsparcia dziennego może być prowadzona w formie:

- opiekuńczej, w tym kół zainteresowań, świetlic, klubów i ognisk wychowawczych;
- specjalistycznej;
- pracy podwórkowej realizowanej przez wychowawcę.

Ośrodek Pomocy Społecznej w Stroniu Śląskim finansował posiłek w stołówkach placówek oświatowych dzieci z rodzin najuboższych:

2021 r.- 38 osób

2022 r.- 25 osób

2023 r. – 23 osób

Udzielał także w ramach wsparcia pomocy w formie stypendiów szkolnych na rok szkolny

2020/2021 dla 11 uczniów

2021/2022 dla 14 uczniów

2022/2023 dla 11 uczniów oraz dla 2 uczniów zasiłków szkolnych.

2023/2024 dla 9 uczniów.

W ramach udzielania wsparcia w placówkach oświatowych zatrudnionych jest 3 pedagogów, oraz logopeda. Diagnozowanie zasobów pozwala na wskazanie form pomocy niezbędnych dla rodzin znajdujących się w sytuacjach zagrożenia i kryzysu. Znajomość potencjału i dostępność usług daje możliwość formułowania celów i zadań, które mogą stanowić spójny system działania na rzecz rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu swoich funkcji opiekuńczo-wychowawczych.

Częstą przyczyną korzystania przez rodziny ze świadczeń pomocy społecznej są niskie dochody. Choć głównym problemem jest ubóstwo zauważyć można jego systematyczny spadek. Budżety domowe rodzin znacząco zasilają świadczenia rodzinne, fundusz alimentacyjny czy „Dobry start” (300+) oraz świadczenia wychowawcze 800+ wypłacane przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych. .

Tabela nr 4. Formy wsparcia dla rodzin z dziećmi w latach 2021-2023

Rok	2021	2022	2023
Liczba rodzin pobierających zasiłek rodzinny	319	286	278
Liczba osób korzystających z funduszu alimentacyjnego	40	28	24

dane własne: sprawozdanie MRiPS

Liczba rodzin i osób korzystających ze świadczeń rodzinnych, funduszu alimentacyjnego wciąż maleje. Wprowadzenie programu 800 + oraz innych świadczeń na dzieci znacznie poprawiło sytuację w rodzinach. Przyczyniło się to w znacznej mierze do ograniczenia ubóstwa - przede wszystkim w rodzinach wielodzietnych.

Tabela nr 5 . Inne formy wsparcia dla rodzin

Rok	2021	2022	2023
Liczba rodzin korzystających z dodatku mieszkaniowego	71	63	71
Liczba wydanych Kart Dużej Rodziny	49	129	119

dane własne OPS

Liczba rodzin korzystających z dodatku mieszkaniowego jest na stałym poziomie.

Karta Dużych Rodzin to program adresowany do członków rodziny wielodzietnej, bez względu na jej dochód. Program obejmuje dzieci i rodziców mających na utrzymaniu co najmniej troje dzieci w wieku do ukończenia 18 roku życia, w przypadku, gdy dziecko uczy się w szkole lub w szkole wyższej – do ukończenia 25 roku życia (w przypadku dzieci legitymujących się orzeczeniem o umiarkowanym lub znacznym stopniu niepełnosprawności nie ma ograniczeń wiekowych).

Od 1 stycznia 2019 r. weszły w życie istotne zmiany w KDR dające możliwość przyznania KDR tym rodzicom, którzy mieli na utrzymaniu łącznie co najmniej troje dzieci – bez względu na ich wiek w chwili składania wniosku. Stąd też duży wzrost liczby rodzin w kolejnych latach.

V. ANALIZA SWOT NA TERENIE GMINY STRONIE ŚLĄSKIE

W celu wytypowania skutecznych działań mających na celu wspieranie rodziny konieczne jest wskazanie mocnych i słabych stron tego regionu oraz dostrzeganych szans i zagrożeń w odniesieniu do rodzin z dziećmi zamieszkującymi na terenie Gminy Stronie Śląskie.

Analiza SWOT

Mocne strony	Słabe strony
✓ utrwalanie w systemie pomocy społecznej pracy socjalnej i innych działań usługowych ukierunkowanych na rzecz rozwiązywania problemów rodzin z dziećmi, diagnozowanie problemów w rodzinach przeżywających trudności opiekuńczo-wychowawcze; ✓ skuteczny monitoring sytuacji dzieci na terenie gminy Stronie Śląskie; ✓ realizacja programów rządowych wspierających finansowo rodziny ubogie, wielodzietne i dysfunkcyjne; ✓ zapewnianie dostępu do pomocy i wsparcia dla osób uzależnionych i doznających przemocy w rodzinie dzięki funkcjonowaniu Punktu Informacyjno-Konsultacyjnego dla Osób Uzależnionych i Ich Rodzin oraz Punktu Informacyjno-	✓ niewystarczająca liczba kandydatów zawodowych rodziców zastępczych oraz adopcyjnych, zwłaszcza dla dzieci starszych i z problemami zdrowotnymi; ✓ niewystarczająca liczba szczegółowych badań i analiz dotyczących rodziny; ✓ brak skuteczności działań zmierzających do powrotu dziecka do rodzin biologicznych; ✓ ograniczony dostęp do specjalistycznych kadr świadczących pomoc w formie terapii indywidualnej, grupowej oraz rodzinnej; ✓ brak wystarczających narzędzi zobowiązujących rodziny zagrożone niewydolnością opiekuńczo-wychowawczą do podejmowania współpracy z asystentem rodziny; ✓ brak osób chętnych do pełnienia roli rodzin wspierających, brak bliskiego otoczenia wspierającego

Konsultacyjnego dla Dzieci i Młodzieży ✓ możliwość korzystania z systemu wsparcia rzecz rodzin z dziećmi na terenie powiatu kłodzkiego i gminy Stronie Śląskie (Ośrodek Interwencji Kryzysowej, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie); ✓ rozwój infrastruktury sportowej i kulturalnej na terenie gminy umożliwiając organizowanie czasowolnego dla dzieci; ✓ niski odsetek dorosłych i uczniów zażywających narkotyki lub dopalacze ✓ wykwalifikowana kadra jednostki pomoc społecznej;	na rzecz rodzin zagrożonych niewydolnością opiekuńczo-wychowawczą; ✓ słabo rozwinięta wśród mieszkańców idea społeczeństwa obywatelskiego i zaangażowania; ✓ obciążenie zawodowe pracowników socjalnych i innej kadry działających na rzecz rodzin;
Szanse	Zagrożenia
✓ sprecyzowane przepisy prawa określone w ustawie z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej; ✓ wzrost świadomości społecznej na temat roli rodziny i kształtowania więzi rodzinnych; ✓ spadek liczby rodzin z dziećmi korzystających z świadczeń pomocy społecznej; ✓ możliwość zapewniania dostępu do specjalistycznego poradnictwa na rzecz rodzin poprzez wykorzystanie zasobów powiatu; ✓ wzrost liczby rodzin wielodzietnych mogąca w przyszłości skutkować tzw. zastępowalnością pokoleń; ✓ dobrze rozwinięta instytucja pieczy zastępczej na terenie powiatu;	✓ możliwość utraty stabilizacji finansowej przez rodziny w związku ze zmieniającą się sytuacją na rynku pracy związaną z wystąpieniem klęski żywiołowej – powodzi we wrześniu 2024 roku. ✓ nieprzewidziane skutki izolacji społecznej w sferze życia rodzinnego; ✓ wzrost kosztów utrzymania rodzin; ✓ zmiany zachodzące wewnątrz struktury rodziny polegające na rozluźnieniu więzi rodzinnych; ✓ opór przed korzystaniem z niepieniężnych form pomocy oraz bierność rodzin w zakresie rozwiązywania własnych problemów; ✓ trudności we współpracy z rodzicami biologicznymi dzieci przebywających w pieczy; ✓ wzrost liczby dzieci

	pokrzywdzonych w związku z realizacją procedury Niebieska Krata przy jednoczesnym spadku ogółu liczby interwencji policji; ✓ obserwowane migracje na teren gminy rodzin z dziećmi, które borykają się z problemami opiekuńczo-wychowawczymi, co powoduje, że występuje niewystarczająca ilość czasu na działania prewencyjne w zakresie wspierania tych rodzin;
--	---

Przedstawione w powyższej analizie SWOT mocne i słabe strony to czynniki, które poprzez racjonalne wykorzystanie zasobów można dowolnie kształtować. Przedstawione szanse i zagrożenia są natomiast czynnikami obiektywnymi, na które nie mamy bezpośredniego wpływu sprawczego.

VI. ZAŁOŻENIA PROGRAMU

Gminny Program Wspierania Rodziny jest dokumentem przewidzianym do realizacji na lata 2025-2027.

Głównym założeniem Programu jest stworzenie wielopłaszczyznowego wsparcia rodziny poprzez działanie mające służyć:

- wspieraniu potencjału rozwojowego rodziny, biologicznej na wczesnym etapie jej funkcjonowania,
- wzmocnieniu systemu gwarantującego prawidłowy proces wychowawczy oraz ochrony dzieci przed nieprzystosowaniem społecznym marginalizacją i wykluczeniem,
- poprawie sytuacji dziecka w środowisku szkolnym poprzez wzbogacanie oferty edukacyjnej oraz wspieranie uczniów wymagających pomocy,
- zwiększeniu poziomu bezpieczeństwa dzieci, młodzieży i rodziny poprzez prowadzenie stosownych działań profilaktyczno- edukacyjno-wychowawczych w środowisku, zapobieganiu powstawania sytuacji kryzysowych wymagających interwencji oraz skuteczne reagowanie w sytuacjach już zaistniałych poprzez udzielanie wielopłaszczyznowego wsparcia.

Zasadą nadrzędną Programu jest ścisła współpraca podmiotów działających na rzecz dzieci i rodzin, co gwarantuje skuteczność podejmowanych działań. Zakłada się, że skuteczność działań w zakresie przeciwdziałania dysfunkcji rodziny, będzie osiągnięta w szczególności poprzez wczesne podejmowanie działań profilaktycznych przed wystąpieniem problemu, oraz pracę z dziećmi oraz ich rodzicami w ich środowisku rodzinnym, szkolnym i lokalnym.

Celem działań jest zapobieganie powstawania sytuacji mających niekorzystny wpływ

na prawidłowe funkcjonowanie rodziny, wsparcie jej w zakresie występujących niedomagań, zabezpieczenie potrzeb, wpływanie na poprawę trybu i jakości życia, pomoc we wzmocnieniu jej wydolności opiekuńczo-wychowawczej oraz w sytuacjach zagrożenia dobra dziecka.

VII. ADRESACI PROGRAMU

Rodziny wychowujące dzieci oraz rodziny przeżywające trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, zagrożone ubóstwem, problemem uzależnienia oraz rodziny dotknięte przemocą.

VIII. CELE PROGRAMU DZIAŁANIA I SPOSOBY REALIZACJI PROGRAMU

CEL GŁÓWNY:

Celem głównym Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2025 -2027 jest:

„Poprawa jakości życia rodzin poprzez tworzenie i podtrzymywanie spójnego lokalnego systemu wsparcia na terenie Gminy Stronie Śląskie”.

Cel główny zostanie osiągnięty poprzez realizację poniższych celów szczegółowych:

1. **Budowanie bezpieczeństwa socjalnego rodzin,**
2. **Wspomaganie potencjału rozwojowego rodziny**
3. **Wspomaganie dziecka w środowisku szkolnym**
4. **Opieka nad dziećmi z rodzin niewydolnych wychowawczo**
5. **Poprawa stanu bezpieczeństwa rodziny, dzieci i młodzieży oraz zapobieganie uzależnieniom i zjawiskom przemocy**

Harmonogram realizacji zadań

CELE SZCZEGÓŁOWE:

Cel szczegółowy 1

Budowanie bezpieczeństwa socjalnego rodzin			
Działania	Realizatorzy	Wskaźniki realizacji zadań	Termin
Regularne diagnozowanie i monitoring warunków życia rodzin	OPS	liczba rodzin objętych monitoringiem	
Zapewnienie bezpieczeństwa materialno-bytowego rodzin znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej której nie są w stanie pokonać wykorzystując własne możliwości	OPS	liczba rodzin objętych pomocą	
Objęcie pomocą dzieci w szczególności w formie dożywiania, zaopatrzenia w podręczniki szkolne, organizowanie wypoczynku w okresie wolnym od nauki, umożliwianie korzystania z organizowanych form spędzania	OPS, placówki oświatowe, UM, CETIK	liczba dzieci objętych pomocą	

czasu wolnego.			
Praca z rodziną poprzez prowadzenie pracy socjalnej przez pracowników socjalnych oraz asystenta rodziny z Ośrodka Pomocy Społecznej.	OPS	liczba rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny	2025 -2027
Zapewnienie odpowiednich warunków mieszkaniowych rodzinom tego wymagającym.	UM	liczba rodzin które otrzymały lokal mieszkalny	
Monitoring funkcjonowania i wydolności opiekuńczo-wychowawczej oparty na zaangażowaniu i współpracy wszystkich podmiotów działających na rzecz dobra rodzin i bezpieczeństwa dziecka i rodziny. Podejmowanie działań w zakresie aktywności społeczno-zawodowej rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym celem umożliwienia podjęcia zatrudnienia.	ZI, OPS, SR, OIK. PCPR, PPP, GKRPA, KP,	liczba podmiotów zajmujących się wspieraniem rodziny na terenie gminy i powiatu	
	PUP, OPS	liczba działań podjętych przez służby pomocowe umożliwiające podjęcie zatrudnienia	

Cel szczegółowy 2

Wspomaganie potencjału rozwojowego rodziny			
Działania	Realizatorzy	Wskaźniki realizacji zadań	Termin
Systematyczne diagnozowanie warunków życia rodzin, ich potrzeb i oczekiwań oraz udzielanie im stosownej pomocy.	OPS	liczba rodzin objętych pomocą	2025 -2027
Rozwijanie systemu wsparcia i specjalistycznego poradnictwa dla rodzin, w tym psychologicznego i prawnego.	placówki oświatowe, OIK, GKRPA, PPP, PNPP, PIK, OPS	liczba podmiotów zajmujących się wspieraniem rodziny na terenie gminy	
Promowanie pozytywnych wzorców rodzicielstwa oraz podejmowanie działań edukacyjnych i profilaktycznych wspierających rodzinę.	GKRPA, CETIK, placówki oświatowe, PM, ŻM, OPS	liczba i rodzaj podjętych inicjatyw.	
Prowadzenie kampanii medialnych (ulotki, plakaty, artykuły prasowe) na rzecz umacniania rodziny i przeciwdziałania powstawania dysfunkcji.	Placówki oświatowe, PM, OPS, KP, PP,	liczba przeprowadzonych kampanii.	
Podejmowanie działań na rzecz powrotu do rodziny naturalnej dziecka umieszczonego w pieczy zastępczej.	OPS, PCPR, KS,	liczba dzieci, które powróciły do rodziny liczba placówek na terenie gminy zapewniających opiekę	

Zapewnienie opieki nad dziećmi rodziców pracujących	ŻM, PM, placówki oświatowe, ZI, GKRPA	liczba spotkań grup roboczych oraz zespołu interdyscyplinarnego	
Podjęmowanie działań przeciwdziałających przemocy w rodzinie i uzależnieniom.			
Doskonalenie zawodowe pracowników podmiotów zajmujących się pomocą dziecku i rodzinie.	UM, OPS, placówki oświatowe, PM	liczba osób biorących udział w podnoszeniu kompetencji zawodowych w zakresie wspierania rodziny	
Rozwój i wykorzystywanie gminnej bazy sportowej w celach aktywności ruchowej i rekreacyjnej.	UM, CETIK, SPA	liczba i rodzaj podjętych inicjatyw.	

Cel szczegółowy 3

Wspomaganie dziecka w środowisku szkolnym			
Działania	Realizatorzy	Wskaźniki realizacji zadań	Termin
Wzbogacanie oferty edukacyjnej oraz wspieranie uczniów uzdolnionych.	Placówki oświatowe	Ilość przedstawionych ofert	2025 -2027
Wspieranie potrzeb edukacyjnych dzieci niepełnosprawnych poprzez stworzenie usług i ulg wspierających ich proces edukacyjny.	Placówki oświatowe, PM	Ilość dzieci korzystających z oferowanych usług i ulg	
Wyrównywanie szans edukacyjnych przez pomoc materialną (stypendia, zasiłki, dofinansowanie do imprez szkolnych i wycieczek, udział w projektach)	Placówki oświatowe, OPS, UM	Ilość dzieci , które otrzymały wsparcie materialne	
Wspieranie inicjatyw służących wszechstronnemu rozwojowi dzieci i młodzieży, w tym udział placówek oświatowych w projektach.	UM	Ilość podjętych inicjatyw w gminie	
Realizowanie programów prozdrowotnych	Placówki oświatowe, PM	Ilość przeprowadzonych programów	
Udzielanie psychologicznego i pedagogicznego wsparcia uczniom znajdujących się w sytuacjach tego wymagających oraz ich rodzicom.	Placówki oświatowe, PM, OIK, PIK	Ilość rodzin które skorzystały ze wsparcia	
Podjęmowanie działań mających na celu kształtowanie właściwego zachowania nawyków i postaw życiowych uczniów.	Placówki oświatowe	Ilość podjętych działań	
Podjęmowanie przez szkołę współpracy z innymi podmiotami w zakresie rozwiązywania problemów	PCPR, PPP, OIK, OPS	Ilość podmiotów z którymi szkoły podjęły współpracę	

uczniów z rodzin niedomagających.		
Prowadzenie świetlic szkolnych oraz organizowanie tam zajęć i pomocy dla uczniów	UM	Ilość prowadzonych świetlic
Organizowanie dodatkowych zajęć dydaktyczno-wychowawczych dla uczniów z trudnościami.	Placówki oświatowe	Ilość dzieci uczęszczających na dodatkowe zajęcia
Organizowanie poradnictwa i konsultacji dla rodziców ze specjalistami.	Placówki oświatowe, PM, OPS,	Ilość zorganizowanych spotkań
Podjęmowanie działań z zakresu profilaktyki uzależnień i innych problemów społecznych poprzez prowadzenie w szkole programów profilaktycznych dotyczących uzależnień, agresji, radzenia sobie ze stresem.	Placówki oświatowe, PP, PSZ	Ilość zrealizowanych programów profilaktycznych
Inicjowanie i prowadzenie działań mediacyjnych i interwencyjnych w sytuacjach kryzysowych	OIK, PCPR, PIK	Ilość dzieci i młodzieży objętych wsparciem
Podjęmowanie działań mających na celu integrację dzieci i młodzieży niepełnosprawnej	Placówki oświatowe	Ilość podjętych działań

Cel szczegółowy 4

Opieka nad dziećmi z rodzin niewydolnych wychowawczo			
Działania	Realizatorzy	Wskaźniki realizacji zadań	Termin
Praca z rodziną przeżywającą trudności opiekuńczo-wychowawcze, prowadzona przez asystenta rodziny i pracownika socjalnego	OPS, placówki oświatowe, SR, PM	Ilość rodzin objętych pomocą asystenta rodziny	
Praca asystenta rodziny w przypadku zagrożenia odebraniem dziecka do pieczy zastępczej lub umożliwienia powrotu dziecka do rodziny naturalnej.	OPS, SR, placówki oświatowe, PCPR	Ilość dzieci, które powróciły do rodziny biologicznej	
Podjęmowanie działań w celu zapewnienia nadzoru kuratora nad nieletnimi pozbawionymi dostatecznej opieki ze strony rodziców.	OPS, SR, placówki oświatowe, PM, ŻM	Ilość rodzin objętych nadzorem kuratora sądowego	
Rozpowszechnianie informacji o dostępnych formach pomocy mających na celu wsparcie rodziny	PCPR	Ilość rozpowszechnionych informacji w zakresie wspierania rodziny	
Tworzenie i wspieranie działalności świetlic i placówek wsparcia	UM		

dziennego oraz organizowanie w nich pomocy i opieki dla dzieci w godzinach poza szkolnych		Ilość utworzonych placówek wsparcia dziennego	2025 -2027
Priorytetowe przyjmowanie do placówek przedszkolnych dzieci z rodzin niewydolnych wychowawczo.	PM,ŻM	Ilość dzieci przyjętych do placówek w trybie priorytetowym	
Tworzenie warunków do powołania oraz działania rodzin wspierających	OPS	Ilość inicjatyw/naborów	

Cel szczegółowy 5

Poprawa stanu bezpieczeństwa rodziny, dzieci i młodzieży oraz zapobieganie uzależnieniom i zjawiskom przemocy			
Działania	Realizatorzy	Wskaźniki realizacji zadań	Termin
Realizacja programów dotyczących uzależnień, agresji, radzenia sobie ze stresem adresowanych do dzieci	Placówki oświatowe, ZI	Ilość zrealizowanych projektów	2025 -2027
Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i narkomanii w szczególności dla dzieci i młodzieży.	GKRPA, ZI, placówki oświatowe, PIK	Ilość rozpowszechnionych informacji w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i narkomanii	
Udzielanie pomocy rodzinom dotkniętym problemem alkoholowym oraz zjawiskiem przemocy.	GKRPA, ZI, OPS	Ilość rodzin, którym udzielono pomocy	
Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu.	UM, GKRPA	Ilość osób oczekujących na udzielenie pomocy powyżej 1 m-ca	
Organizowanie prelekcji w szkołach przez specjalistów zajmujących się rozwiązywaniem problemów w tym zakresie.	Placówki oświatowe	Ilość uczniów, którzy uczestniczyli w zorganizowanych prelekcjach	
Promocja pozytywnych wzorców zachowań poprzez organizowanie zajęć, imprez, spotkań ukierunkowanych na wspieranie i prawidłowy rozwój i postawę społeczną młodego człowieka.	Placówki oświatowe, PM, CETIK, SPA	Ilość zorganizowanych spotkań	
Ustawiczne szkolenie podmiotów zaangażowanych w proces wspierania rodziny w zakresie przeciwdziałania uzależnieniom.	UM, placówki oświatowe, OPS, GKRPA, ZI, KP	Ilość osób biorących udział w podnoszeniu kompetencji zawodowych	
Współpraca i promocja wszystkich instytucji w zakresie przeciwdziałania przemocy i ochrony ofiar przemocy.	ZI,PCPR,OPS	Ilość podjętych inicjatyw w zakresie przeciwdziałania przemocy i ochrony ofiar przemocy	

XI. ZASOBY

Podmioty realizujące zadania w obszarze wspierania rodziny oraz inne partnerskie instytucje i organizacje wspomagające:

- Ośrodek Pomocy Społecznej w Stroniu Śląskim (OPS)
- Urząd Miejski w Stroniu Śląskim (UM)
- Komisariat Policji w Łądku Zdroju (KP)
- Posterunek Policji w Stroniu Śląskim (PP)
- Straż Miejska w Stroniu Śląskim (SM)
- Zespół Interdyscyplinarny w Stroniu Śląskim (ZI)
- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Stroniu Śląskim (GKRPA)
- Sąd Rejonowy w Kłodzku (SR)
- Kuratorzy Sądowi przy Sądzie Rejonowym w Kłodzku (KSR)
- Przedszkole Miejskie w Stroniu Śląskim (PM)
- Żłobek Miejski w Stroniu Śląskim (ŻM)
- Szkoła Podstawowa w Stroniu Śląskim (SP)
- Zespół Szkół Samorządowych w Stroniu Śląskim (placówki oświatowe, ZSS)
- Punkty Informacyjno - Konsultacyjne w Stroniu Śląskim (PIK)
- Ośrodek Interwencji Kryzysowej w Kłodzku (OIK)
- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Kłodzku (PCPR)
- Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Bystrzycy Kłodzkiej (PPP)
- placówki służby zdrowia w Stroniu Śląskim (PSZ)
- Centrum Edukacji Turystyki i Kultury w Stroniu Śląskim (CETIK)
- SPA „Jaskinia Niedźwiedzia” w Stroniu Śląskim (SPA)
- Punkt Nieodpłatnej Pomocy Prawnej w Stroniu Śląskim (PNPP)

X. PRZEWIDYWANE EFEKTY

- stworzenie wielopłaszczyznowego wsparcia dla rodzin przeżywających trudności opiekuńczo-wychowawcze,
- ograniczenie szerzenia się patologii,
- zminimalizowanie negatywnych zachowań wśród dzieci i młodzieży,
- zwiększenie poczucia bezpieczeństwa socjalnego dzieci i rodzin,
- ograniczenie powstawania sytuacji kryzysowych rodzin wymagających interwencji,
- ochrona dzieci przed umieszczeniem w pieczy zastępczej,

XI. ŹRÓDŁA FINANSOWANIA

Realizacja Programu będzie odbywać się w zakresie posiadanych środków budżetu gminy, budżetu państwa oraz środków pozabudżetowych pozyskanych z innych źródeł.

XII. MONITORING I EWALUACJA

Gminny Program Wspierania rodziny jest dokumentem otwartym i długofalowym. Będzie podlegał ewaluacji w zależności od występujących potrzeb rozpoznawanych i ustalanych przez podmioty zajmujące się sprawami rodziny. Monitoring będzie polegał na pozyskiwaniu informacji i danych od podmiotów realizujących poszczególne zadania, co umożliwi wgląd w zakres podejmowanych działań, ich analizę oraz ocenę skuteczności. Analiza i ocena zebranych informacji pozwoli na planowanie dalszych działań oraz doskonalenie działań

dotychczas ustalonych. Ewaluacja końcowa, która zostanie utworzona po zakończeniu realizacji programu będzie wynikiem cząstkowych analiz, pozwalających na podsumowanie trzyletniego procesu wprowadzania działań mających na celu szeroko rozumiane wspieranie rodziny, będzie również punktem wyjścia do tworzenia kolejnego programu.

Zgodnie z art. 179 ustawy o wspieraniu rodziny i pieczy zastępczej w terminie do dnia 31 marca każdego roku Burmistrz składa Radzie Gminy roczne sprawozdanie z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny oraz przedstawia potrzeby związane z ich realizacją. Koordynacją w zakresie realizacji Programu zajmuje się Kierownik Ośrodka Pomocy Społecznej.

XIII. PODSUMOWANIE

Gminny Program Wspierania Rodziny jest zgodny z kierunkiem i działaniami określonymi w obowiązującej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych.

Program zakłada tworzenie optymalnych warunków dla prawidłowego funkcjonowania rodzin na terenie gminy Stronie Śląskie oraz poprawy stylu i jakości ich życia. Wsparcie rodziny będzie miało charakter profilaktyczny, ochronny a rodzinie będą stwarzane możliwości samodzielnego zmierzenia się ze swoimi problemami, co zwiększy jej szanse na prawidłowe funkcjonowanie w środowisku i poczucie odpowiedzialności przy wykorzystywaniu także własnej aktywności i potencjału, jaki rodzina posiada. Ważnym elementem powodzenia w zakresie realizacji Programu jest ścisła współpraca podmiotów zajmujących się sprawami rodziny i podejmowanie interdyscyplinarnych działań.

Uzasadnienie

Zgodnie z treścią art. 176 pkt 1 i art. 180 pkt 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t.j. Dz. U. z 2025 r., poz. 49), do zadań własnych gminy należy m.in. opracowanie i realizacja 3-letniego gminnego programu wspierania rodziny, zaś do zadań własnych powiatu należy opracowanie i realizacja 3-letniego powiatowego programu dotyczącego rozwoju pieczy zastępczej.

Przyjęcie programu wspierania rodziny i rozwoju pieczy zastępczej w Gminie Stronie Śląskie na lata 2025 – 2027 przewiduje rozwój działań profilaktycznych mających na celu wzmocnienie rodzin z grupy ryzyka oraz zapobieganie narastaniu kryzysu. Zakłada się, iż realizacja programu umożliwi w kilkuletniej perspektywie ograniczenie umieszczeń dzieci w placówkach opiekuńczo – wychowawczych, poprzez pracę z rodziną oraz rozwój rodzinnej pieczy zastępczej. Cele i zadania programu umożliwiają każdemu dziecku prawo do stabilnego i rodzinnego środowiska wychowawczego.

Biorąc pod uwagę powyższe, podjęcie niniejszej uchwały jest zasadne.

Przewodniczący Rady Miejskiej

Tomasz Erdmański